

Jugoslavija je najmočnejša država v Podonavju

Francoski glasovi ob sestanku Male zveze

Belgrad, 2. aprila. m. Zunanji ministri držav Male zveze danes dopoldne in popoldne nadaljujejo z delom. Na večeršnjem celodnevem zasedanju je jugoslovanski zunanji minister dr. Stojadinović obvestil svoja dva tovariša zunanja ministra dr. Krofta in Antonescu o zadnjih dveh sporazumih, ki ju je Jugoslavija sklenila z Italijo in Bolgarijo. Antonescu in Krofta sta v celoti odobrila izvajanja dr. Stojadinovića in splošno našo zunanjo politiko. Nato so zunanji ministri držav Male zveze začeli govoriti o vprašanju odnosov svojih držav do Avstrije in Madjarske. Kakor vedno doslej, se je tudi topot ugotovila popolna soglasnost glede vseh vprašanj, ki so na dnevnem redu sedanjega zasedanja stalnega sveta držav MZ.

Po zaključku konference, ki bo danes popoldne, bodo zunanji ministri Stojadinović, Krofta in Antonescu sprejeli domače in inozemske časnikarje ter jim dali uradno poročilo o svojem sedanjem zasedanju.

Pariz, 2. aprila. AA. »Excelsior« posveča konferenci Male zveze članek, v katerem pravi med drugim:

Svet Male antante, čigar izredno zasedanje se pravkar vrši, bo to pot imel posebno važna posvetovanja. Sedaj po podpisu italijansko-jugoslovanske pogodbe je verjetno, da bo dr. Stojadinović dal svojim tovarišem vsa potrebna dopolnilna pojasnila o novi ureditvi političnih in gospodarskih stikov med Italijo in Jugoslavijo. Verjetno je, da bodo italijansko-jugoslovanski dogovor proučili glede na vse možne posledice za stike med Jugoslavijo, Malo

antanto in Balkansko zvezo. Po drugi strani pa bo šlo tudi za razmerje z Zenevo in za obveznosti, ki jih navaja pakt Društva narodov.

»Amu, du Peuple« priobčuje dopis iz Londona, ki se takisto nanaša na pakt med Jugoslavijo in Italijo. List piše med drugim: Pogodba, ki sta jo podpisala Italija in Jugoslavija ni presenetila Londona. Stiki z Belgradom so prisrčni, jugoslovanska politika pa ni zavita v nobeno skrivnost. Če se širše občinstvo ne zanima za dogodke na Jadranu in na Dunavu jih pa zunanji urad spremlja od blizu. V Londonu opozarjajo zlasti na do-

ločbo glede slovanskega prebivalstva severozapadne Italije, ki naj dobi pravico do rabe svojega jezika v šoli in cerkvi. Ta določba je važna. Po mnenju Londona dela pogodba Jugoslavijo najmočnejšo državo v dunavski kotlini. Belgrad lahko prevzame vodstvo vse Male Zveze, ki uživa v Londonu trajno naklonjenost. Za nami je doba, ko je živel Mala Zveza tako rekoč v senci Zveze narodov. Angleška vlada splošno odobrava pogodbo med Belgradom in Ridom ter jo smatra za jamstvo stalnosti v Sredozemski kotlini. Dolgo vrsto let smo si v soglasju s francosko vlado, pravijo v Londonu prizadevali, da bi se ta pogajanja srečno obnesla. To je bila stalna točka francoske politike.

Po mnenju angleške vlade bo dogovor koristil varstvu miru v Evropi.

»Ere Nouvelle« priobčuje uvodnik, ki pravi med drugim: Sestanek sveta Male zveze, ki se vrši neposredno po sklenitvi jugoslovansko-italijanskega pakta, je brez dvoma prvovrstnega pomena. Ali naj poudarjamo, da italijansko-jugoslovanska pogodba ne more oslabiliti solidarnosti teh treh dežel, ki morajo svojo zunanjo politiko uravnavati popolnoma soglasno?

Vesti 2. aprila

Sv. oče zopet sprejema od včeraj dalje, in sicer ob sredah in sobotah novoporočence ter romarje. S tem se bo pričelo v redu tudi ostalo delo, v kolikor je bilo zaradi bolezni sv. očeta v vatikanski državi spremenjeno.

Za Nobelovo mirovno nagrado se bo letos potoval tudi voditelj indijskega naroda Gandhi.

Kongres nemške narodno socialistične stranke bo letos spet v Nürnbergu od 7. do 13. septembra.

Truplo našega poslanika v Londonu dr. Grujića so odpeljali v Belgrad, kamor dospe danes popoldne.

Indija stopa na pot avtonomije, tako se glasi spomenica angleškega podtajnika za Indijo. Indijci so pa najbrž drugačnega mnenja, o čemer pričajo njihov odpor, da bi prevzeli vlado po določbah nove ustave.

Sestanek med Cianom in med angleškim poslanikom je bil te dni v Rimu in je po poročilih angleških listov potekel zelo prijateljsko ter bo rodil uspehe.

Grško-nemški letalski sporazum je včeraj odobrila grška vlada. Po tem sporazumu bodo Nemci organizirali letalski promet v Grčiji.

Demonstracije proti angleški politiki v Palestini so včeraj priredili poljski Judje v Varšavi pred poslopjem angleškega poslanštva. Morala je seveda nastopiti policija.

Balkanska avtomobilska tekma iz Belgrada čez Bukarešto, Sofijo, Carigrad in Tirano v Atene bo prirejena to ponedeljek. Financirala jo bo grška vlada.

Vojaško pomorsko poveljstvo v Benetkah je prevzel včeraj admiral Salza, ki je prišel na to mesto kot naslednik genovskega vojvode.

Umrla je slovit katalonska pesalka Pauletta Pamez v starosti 86 let. Bila je svetovno znana zaradi svoje baletne šole, kjer se je nekaj časa učila tudi Ana Pavlovna.

Roosevelt je doživel poraz v poslanski zbornici, kjer je kmetijski odbor zavrnil vladni zakon, da bi vlada lahko nakupovala zadolžena zemljišča in jih po nizki ceni odstopala brezposelnim delavcem, ki bi hoteli postati kmetovalci. Kmetijski odbor je mnenja, da bi to ogrozilo socialno ravnotežje kmetijskega prebivalstva.

Zaradi zveza s trockisti so aretirali v Moskvi bivšega sovjetskega poslanika v Parizu Rakovskega, ki pride pred sodišče pri tretjem procesu proti trockistom.

Preureditev hamburškega pristanišča z gradnjo novega velikega mosta čez Labo ter novimi pomoli namerava izvesti senat svobodnega mesta Hamburga.

400.000 rudarjev bo stavkalo v ameriških premogovnikih in rudnikih bitumina, ker so se pogajanja med delodajalci in delavskimi organizacijami razbila.

Spomenico o nasilnih zasedbah tovarn ter podjetij bo poslala Blumu osrednja zveza francoskih delodajalcev. Spomenica bo vsebovala seznam vse škode in nasilnih dejanj.

Francoski vojni minister Daladier odpotuje v kratkem v Maroko, kjer bo pregledal francoske utrdbe.

Posebne znamke za kronanje angleškega kralja bodo prodajali ves teden ob kronanju.

Demonstracije proti indijski ustavi so bile včeraj po vseh večjih krajih, zlasti pa v Bombaju, kjer je policija aretirala več demonstrantov.

O mohamedanih v Tripolisu je izjavil italijanski minister za propagando Alfieri, da proučuje vlada načrt, po katerem bodo mohamedanci iz italijanske Afrike dostojno zastopani v bodoči korporativni zbornici italijanskega cesarstva.

Svetovna sladkorna konferenca se prične danes v Londonu. Ameriško vlado in sladkorno industrijo zastopa Norman Dawis. Konferenca se bo bavila z vprašanjem, kako dvigniti cene sladkorja.

General Capello, ki je pripravljaval atentat na Mussolinija leta 1924, je nevarno zbolel. Kakor znano, je tedaj socialist Zaniboni hotel streljati na Mussolinija, ko je ta govoril ob proslavi premirja. Zaroto je pripravil general Capello, ki je dobil 30 let ječe, katero so mu pa zaradi zaslug v vojni spremenili v konfinacijo.

Trgovski dogovor med CSR in Italijo sta podpisala včeraj v Rimu italijanski zunanji minister Ciano ter češkoslovski poslanik. Pogodba ureja blagovni in plačilni promet.

Nova letališča na Švedskem bo zgradila vlada, in sicer za namene potniškega letalstva, kakor pišejo listi.

Mezde poljskih delavcev v USA so se preteklo leto dvignile za 25%, kakor kaže statistika poljedelskega ministrstva.

Bivši turški veliki vezir Ahmed Izmed paša, vrhovni poveljnik turških čet med svetovno vojno na vzhodnem bojišču, je umrl včeraj v Carigradu. Po vojni je živel čisto osamljen.

Po 42 potnikov bodo lahko nosila nova angleška orjaška letala s strojno močjo 3400 konjskih sil. Ta letala bodo služila za domači in čezmorski promet. Njihova hitrost bo znašala 320 km na uro pri popolni obtežitvi.

Spremembe v poljski vladi ne bo, zlasti pa ni govora, da bi šel iz vlade sedanj zunanji minister Beck, kakor to zahteva Francija zaradi Beckove samostojne politike.

Japonska se pripravlja na nove volitve, ki bodo zaradi razpusta zbornice konec aprila. Pri volitvah bo nastopila prvič tudi nova vladna stranka.

O umoru poglavarja ruske pravoslavne cerkve, metropolita Petra Krutickega, ki ga je GPU preganjal v Sibiriji, poročajo poljski listi.

Krst norveškega prestolonaslednika, ki se je rodil 30. januarja, so slovesno opravili v sredo.

18.000 sovjetskih prostovoljcev je prišlo od novega leta dalje v Barcelono, tako poroča pariška »Action Française«.

Ofenziva nacionalistov na severni fronti

Avila, 2. aprila. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča, da se je nacionalistična ofenziva na severu pripravljala v največji tajnosti. Nacionalistični topovi so začeli obdelovati republikanske järke ob 3 jutraj. Topovi so streljali do 10 ure. Tedaj pa se je pojavilo zelo mnogo zračnih eska-dar, ki so zasipale z bombami republikanske järke. Takoj nato je nacionalistična pehota prešla v napad in hitro zlomila zadnji odpor republikanskih oddelkov. Tej ofenzivi je poveljeval osebno general Molla.

Pri bombardiranju Duranga jugovzhodno od Bilbao po uporiških letalih je bilo 200 mrtvih in 150 ranjenih. Mesto so letala dvakrat intenzivno obstreljevala. Pri drugem obstreljevanju so metali iz letal gorljive bombe, ki so zanele mnogo požarov.

Nacionalisti so razbili polkrog obrambnih gor-skih postojank, odkoder ogražajo Villo Real. Vlad-no topništvo ni skušalo nastopiti proti smrtonos-nemu napadu uporiškemu letalstvu. Zdi se, da je padla samo prva črta baskijskih nacionalistov in da se branilci pripravljajo, da vržejo v boj svoje glav-ne čete, ki branijo Bilbao.

Biskajska fronta razbita

Avila, 2. aprila. Biskajska fronta je razbita. Nacionalisti morejo zdaj izrabiti svoje uspehe do skrajnosti. Ko so zavzeli in očistili postojanke, kjer so se bile vladne čete močno utrdile in zgra-dile mrežo obrambnega sistema, so nacionalistične čete zavzele po krajšem boju vrhove, ki obvla-dajo Moreto. Ko so prispele v Albartijo, so vladne čete še držale okoli vasi. Toda nacionalisti so naglo popolnoma obkolili Albartijo in zajeli 50 sovražnikov.

General Queipo de Llano je snoči govoril po radiu in je rekel, da so vladna letala bombardirala bolnišnico v Cordobi. Mnogo oseb je bilo mrtvih. Za represalije so nacionalisti bombardirali Jaen, kjer je število žrtev veliko. General je tudi odlo-čno zanikal vse vesti o kaki zaroti proti gene-ralu Francu v Maroku ali pa v Spaniji.

Burgos, 2. aprila. AA. (Havas.) Uradni list priobčuje uredbo, s katero se pozivajo pod zastavo rezervisti, ki so služili vojaški rok leta 1930. Vse osebe, ki se nanje nanaša ta uredba, morajo biti v vojašnicah do 22. aprila.

Iz Bilbao poročajo, da je nacionalistična kri-žarka »España« napadla v Gaskonskem zalivu tri trgovske ladje, ki so plule v Bilbao. Križarka je začelo preganjati vladno letalstvo, nakar je kri-žarka s polno paro odplula. Vse tri trgovske ladje so priplule v pristanišče nepoškodovane.

Franko zanikava vesti o vstaji

Rabat, 2. aprila. AA. (Havas.) Seviljski radio je ob 8.30 razglasil noto generala Franca, ki pro-testira gonji nekaterih angleških listov o dozdev-nem uporu v nacionalistični Spaniji.

Francoska vlada je odredila, da morajo vse francoske bojne ladje hiteti na pomoč francoskim trgovskim parnikom v primeru, da jih napadejo Španske ladje ali letala.

Kriza katalonske vlade še ni končana in Ta-radellas ne more sestaviti nove vlade zaradi opo-zicije delavskih organizacij.

Italijanski poslanik pri nacionalni vladi Cantalupo je obiskal uradno osrednji odbor špan-ske Falange in izvršni odbor zveze karlističnih organizacij. Zahvalil se je za brzoglavne pozdrave, ki so jih bili poslali predsedniku italijanske vlade Mussoliniju.

Angleška duhovščina v Španiji

London, 1. aprila. »Morningpost« zamerja vla-di, ker je dovolila odposlanstvu anglikanske du-hovščine odpotovati v Španijo, da obišče tamonjne kraje, ki so pod valencijsko vlado. Ti duhovniki so odpotovali v Španijo, ker se žele, kakor pra-vijo, prepričati o stanju cerkv v krajih pod ob-lastjo Valencije. Člani tega odposlanstva, pravi list dalje, pa so znani zaradi svojih levičarskih političnih načel. Zato ni pričakovati, da bo nji-hovo poročilo nepristransko.

Delavski »Daily Herald« piše o isti stvari in trdi, da so v vladi kolebali ali naj dodelo temu odposlanstvu odhod v Španijo. Na intervencijo zu-nanjega ministra Edena so končno dali članom od-poslanstva zahtevane potne liste.

Spomenica valencijske vlade

London, 2. aprila. o. Valencijski poslanik v Londonu Azcarate je izročil angleškemu zuna-njemu ministru podobno spomenico, kakršno je vlada poslala tudi Društvu narodov. Londonsko časopisje se bavi z obdobji, ki jih vsebuje spomenica proti Italiji, pravi pa, da bo Italija na te spomenice odgovorila s svojo, kateri bo pri-ložila obširne dokaze o tem, kako je nevtiralnost glede Španije kršila v zadnjem času Sovjetska Rusija. Ti dokazi ne bodo nič manj prepričujoči, kakor so tisti, ki jih navaja v svoji spomenici valencijska vlada glede navodil, ki so jih ita-lijanski prostovoljci dobivali iz Italije.

Pot italijanskega kralja v Budimpešto

Budimpešta, 2. aprila. Za obisk italijanskega kralja v Budimpešto je Madžarska vlada pripravila dragoceno darilo italijanski kraljevski in cesarski dvojici. Kralju in cesarju bodo podelili veliko in popolno zbirko najstarejšega zlatega in srebrnega denarja. Italijanski kralj bo tudi otvoril numizma-tično razstavo v Narodnem muzeju. Na Mussolini-jevem trgu v Budimpešti bo velika vojaška para-da. Tam bodo postavili tri tribune za 50.000 ljudi. Most čez Donavo, preko katerega se bodo vozili italijanski gosti, bo stalno razsvetljen z desetstoti žarnicami v italijanskih narodnih barvah. Mnogo madžarskih mest je že sklenilo podeliti Mussoli-njevo ime raznim trgov in ulicam.

Odlikovanje italijanskega kralja za kneza namestnika

Belgrad, 2. aprila.. Včeraj ob 12.45 je knez namestnik sprejel v svečani avdienci grofa Guida Violo di Campalto, osebnega odposlanca ita-lijanskega kralja, in ministra na našem dvoru Indelli-ja. Pri tem je grof Viola di Campalto izročil kne-zu namestniku odličja najvišjega italijanskega reda Presvete Anunčiate, ki ga je z njim odlikoval ita-lijanski kralj po sklenitvi pogodbe med Italijo in Jugoslavijo.

Po avdienci sta knez namestnik in knežinja Olga priredila na čast grofu di Campalto kosilo v Belem dvoru. Na kosilu so bili grof di Campalto, g. Mario Indelli, naš rimski poslanik Jovan Du-čić, naš stalni delegat pri ZN dr. Subotić in civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja.

Danes je ob priliki svečane avdiencie izvolil izročiti knez namestnik grofu di Campalto red jugoslovanske krone 1. stopnje.

Kanonik Gušt'n umrl

Trst, 2. aprila. Včeraj je umrl po dolgi mučni bolezni g. Fran Guštini, konsistorialni svetnik in častni kanonik, menda najstarejši slovenski duhov-nik v Trstu. Pokojnika je dolgo mučila težka bo-lezen, ki ga je nazadnje pobrala. Rajni je bil brat banskega inšpektorja g. dr. Guština. Naj mu bo lahka zemlja ob Adriji!

Občni zbor obrtnikov v Celju preložen

Celje, 2. aprila. Najavljeni občni zbor celj-skih obrtniških združenj, ki bi moral biti danes v Obrtnem domu v Celju, je na željo banske upra-ve preložen na nedoločen čas.



S STORZICA: Medtem ko vojaki kopljejo rove, preiskujejo ostali reševalci sneg s pomočjo jeklenih palec.

Žalni sprevodi se nadaljujejo

Tržič, 2. aprila.

Turobno sprejema Tržič skoraj vsak dan nove žrtve, ki jih reševalci spravljajo v dolino. Ko so po naključju odkrili tretjo, četrto in peto žrtev, je nastal nad 24-urni premor. Že je izgledalo, da bodo reševalna dela ustavljena, ko so včeraj dopoldne naenkrat našli na novo truplo — na šestu žrtev, na Kristijana Stegnarja. Bil je znatno višje v plaz, kakor ostali odkopanci, ki so bili prav v spodnjem delu plazu. Ležal je zagrebjen kake 3 m pod snegom in še dokaj dobro ohranjen. Imel je od vseh dosedanjih izkopancev najmanj poškodb. S tem je bila izkopana izpod snega šesta žrtev, tako da leže pod snegom še trije smučarji. Včeraj odkopano truplo Stegnarja je imelo na nogah priterjene še smuči, eno polomljeno, drugo pa celo. Prepeljali so truplo v Tržič in ga položili na mrtvaški oder k ostalim trem žrtvam, ki so bile že na odru. Truplo so pripeljali v Tržič okrog 4 popoldne ter ga je spremljala nepregledna množica, ki se vedno čaka na vesti iz hribov. Zanimivo je, da so domači Kristijana Stegnarja zlasti zadnji dan skoraj neprestano molili, da bi reševalci čimprej našli tudi Kristinovo truplo. Bratu se je celo sanjalo, da je bilo truplo že izkopano. Prišel je plaz ravno v trenutku, ko so truplo izkopali in ga spravljali proti koči. Nad truplom je zakrožil krokar, prav tako, kakor takrat, preden se je utrgal plaz.

Vojaki so odšli

Kakor smo že včeraj napovedali, je vojaštvo v glavnem svoje delo, t. j. izkopavanja rovov, končalo. Odgovornost za vojaštvo je bila zelo velika. Z maso delati na terenu, kjer se vsak hip lahko utrga nov plaz, je ne samo naporno, marveč zvezano z neprestano nevarnostjo, da pride do še hujše katastrofe. Ko je bilo torej glavno delo vojaštva končano, je na predlog Jožeta Čopa kap. Pirš odredil, da se je 44 vojakov včeraj popoldne vrnilo v Tržič, dočim je 8 vojakov pod poveljstvom narednika ostalo pod Štoržicem. Ti bodo kopali jarke še naprej, dočim bodo civilni reševalci z jeklenimi palicami preiskovali ostale dele plazu. Vojake je v Tržiču pogostil najprej lastnik papirnice g. Schalgruber, nato pa še občina. Kapetan Pirš je izjavil, da bi bili vojaki pripravljeni še naprej vztrajati pri delu, da pa je po vseh okoliščinah bivanje takega velikega števila ljudi v tako nevarnem terenu brezmiselnost.

Dela se nadaljujejo

Prvotno so se reševalci že bavili z mislijo, da bi sinoči z deli prekinili. Ko pa je iskanje preko dneva rodilo uspeh v tem, da so našli truplo K. Stegnarja, so se reševalci, očitno pod vplivom tega uspeha, odločili, da dela nadaljujejo, kolikor časa bo pač mogoče. K sreči se je spremenilo nekoliko tudi vreme in se je nekoliko povečal mraz. S tem je sicer fizično delo samo postalo zaradi mraza težje, vendar je zmanjšana nevarnost plazov, kar je vsekakor važnejše. Z odhodom večine vojaštva bo število reševalcev znatno zmanjšano ter bo s tem zopet povečana previdnost.

Vsak je storil svojo dolžnost

Kdor gleda v Tržiču, kako ljudje s sočutjem stopajo v občinsko hišo kropit mrtve žrtve, kako s sočutjem in z žalostjo tolažijo obupane svoje ponesrečenih fantov, in kdor je videl, kako se je vsakdo, kdor je le količkaj mogel, takoj ko je zvedel za katastrofo, skušal storiti vse, da bi zmanjšal obseg nesreče, kako so se takoj stavili na razpolago reševalci, in kako so tudi vsi ostali storili vse, kar so mogli, ta je moral priti do nepobitnega prepričanja, da je vsak Tržičan storil vse, prav vse, kar je mogel. Ljudje niso storili le to, kar je bila njihova dolžnost, marveč mnogo več — vse, kar so mogli. Bilo je tako, kakor vedno, kadar se pripete pri nas kake večje nesreče: sprito nesreče izginejo na mah osebna naspotstva, za politična prepričanja ponesrečenec in svojev v takih primerih ne vpraša nikdo, ravno tako kakor nikdo ne dela razlike v stanu ponesrečenec. In tako je bilo tudi v Tržiču: ljubezen do bližnjega je bila nad vse in to sočutje je rodilo neskončno požrtvovalnost, s katero so

V nedeljo Gradjanski - Ljubljana

Koncem krajev dobimo v Ljubljano najresnejšega kandidata za letošnjega prvaka države, zagrebškega Gradjanskega. Moštvo plavih purgerjev se je s svoje jesenske angleške turnee vrnilo v izborni kondiciji, kar je izpričalo že takoj v prvih tekmah po svojem povratku. Jeseni je prav slabo začelo, ali zato pa je že 28. januarja izborna zaigralo v Splitu, kjer je z 1:0 porazilo Hajduka na njegovih lastnih tleh. Nato je začelo nizati uspeh za uspehom. Potoklo je belgrajsko Jugoslavijo, ko je bila po mnenju strokovnjakov v polni formi. Nato je moštvo obračunalo s Concordijo, Haškom, Osiješko Slavijo. Prav v kratkem času je pred vsemi svojimi konkurenti doseglo 20 točk, ter doseglo 4 točke naskoka pred drugoplasiranim, splitskim Hajdukom. Zadnjič nedeljo je pregaliz Gradjanski dunajsko Admiru, prvoplasirani klub v avstrijski ligi, brez napa kar s 4:0. Vsi ti rezultati govorijo dovolj jasno, da je Gradjanski letos v sijajni formi. Zato lahko pričakujemo, da bomo v nedeljo videli v Ljubljani prvovrsten nogomet, ki mu bo prisostvovalo najmanj 4000 gledalcev.

Gospodarske slike današnjih dni:

Dobičkarji - žulj našega kmeta

Slovenske Konjice, 1. aprila.

Na veliki četrtlet je bil pri nas semen, ki velja za enega izmed najbolj obiskanih v vsem letu. Bil je sicer mračen dan z nagajivim vremenom, kar pa običajnega ljudskega predvelikonočnega in sejmskega vrvenja ni prav nič motilo.

Vtisi niso bili nič kaj peštri. To ne toliko zaradi običajnega sejmskega vrvenja: vednega ponujanja kramarjev, nadlegovanja stojničarjev in prodajalcev raznovrstnega blaga; tudi ne radi kričanja sejarjev, da se po 1. aprilu povijajo zaradi novih dajatev cene blagu, ampak zaradi kmetov, ki prodajajo živino za cene, o katerih časopise vedno pravi, da so sramotne. Saj ni mogel ponuditi nobenemu drugemu kupcu kakor — mesarju. Tako smo zabeležili cene: krave 2—2,50, voli 3—3,75, telice 3,50—4, teleta 5 Din. S tresočjo roko izročila kmetič ob taki priliki živinice in s solznimi očmi pogleda izkupičku za lepega vola: nekoliko preko 2000 Din.

Tržičani, Lomljani in ostali priskočili na pomoč, da bi zmanjšali obseg nesreče. Prebivalstvo pa je dobilo popolno zadoščenje tudi s strani oblasti, ki so odredile za pomoč vojaštvo, obenem pa nakazale primeren znesek za reševalna dela. Če upoštevamo, da so bile na dan nesreče v Sloveniji pretrgane skoraj vse telefonske linije, si ne moremo prav nič očitati, da vsakdo izmed prizadetih ne bi ob pravem času storil vse, kar je moral in mogel.

Nabiralna akcija

Sinoči ob petih je bila na občini žalna seja, ki so ji prisostvovali ne samo vsi člani občinske uprave, marveč predstavniki vseh lokalnih oblasti, uradov, korporacij in društev. Žalno seja je otvoril in vodil župan Majeršič, ki je v vnešenih besedah orisal plemenite značaje mladih fantov, ki so bili vzor naše slovenske mladine. Posebej pa je župan spregovoril o pokojnem občinskem odborniku Vinku Šarabonu, ki ga obkrojuje žena in trije nepreskrbljeni otroci.

Na seji je bilo sklenjeno, da se izvede širokopolitna nabiralna akcija za pomoč prizadetim družinam, ki so pod Škarjevim robom izgubile svoje rednike. V vodstvo te akcije bodo pritegnili vsi lokalni činitelji, med njimi domači župnik, duh. sv. Vovk, predstavniki industrije ter športnih in planinskih organizacij. Občinska uprava naproša prizadete korporacije, naj še danes imenujejo v akcijski odbor svoje zastopnike.

Pogreb nocoj

Nocoj ob pol šestih zvečer se bo vil zopet žalosten mrtvaški sprevod izpred občinske hiše na farno pokopališče. Vse štiri žrtve bodo ob pol 6 položili v skupen grob, poleg že pokopanih dveh Mirka Ovseneka in Rudolfa Plajbasa. Med duhovniki bo spremljal mladenič na njihovi zadnji poti tudi njihov vzgojitelj, bivši tržički kaplan g. p. Zakrajšek. Iz južne Srbije je prispel včeraj na Dolenjsko na pogreb svojega očeta, danes pa je prišel v Tržič, da pospremi na zadnji poti svoje nekdane učence, v katere je polagal toliko upanja.

Celjske novice

Opozorilo mestne občine. Prašičerejci v območju mestne občine celjske se opozarjajo, da se prične zaščitno cepilne prašičev proti rdečici koncem aprila t. l. Interesenti naj se zadnevno prijavijo do 25. aprila t. l. pri mestnem veterinarskem referentu v pisarni mestne klavnice.

Šahovska simultanka. Celjski šahovski klub bo priredil svojemu novemu članu Ivo Lešniku, ki ga štejejo med najboljše jugoslovanske šahiste, simultanko na približno 40 deskah. Simultanka se bo vršila 11. aprila v vrtni dvorani hotela Evrope.

Sofija, 2. apr. m. Na svoji zadnji seji je bolgarska vlada sprejela uredbo o likvidaciji zavarovalnih društev »Newyork« in »Penix«.

Belgrad, 2. apr. m. Jutri bo odpotovala v Sofijo skupina jugoslovanskih zadržnikov, ki bo tam ustanovila skupno z bolgarskimi zadržniki jugoslovansko-bolgarsko združeno organizacijo. Ta organizacija bo imela za cilj še tesnejše sodelovanje zadržnikov obeh sosednjih držav.

ŽETEV

Prekrasna in veličastvena rapsodija zlatega žitnega klasia, ki simbolično prikazuje lepoto, ljubezen in strast madjarske puste
Režija G. Bolvaru
 V glavni vlogi: **Davla Vessely** in **Attila Hörbiger**
Premiera tega filma v soboto 3. t. m. v kinu UNION

Velika tihotapska žaloigra

Dva zmrznila pod snegom, usoda petih neznana

Ljubljana, 2. aprila.

Že sredi je prispela v Ljubljano vznemirljiva vest, da se je pripetila v hribovju med Snežnikom in Javornikom pretresljiva žaloigra, ki je zahtevala dve človeški žrtvi, dočim se o usodi petih ljudi doslej še ne ve ničesar.

S konji v Italijo

Že nekaj časa pred veliko nočjo so imeli tihotapci na Notranjskem pripravljeno večjo skupino konj, ki so jih hoteli spraviti v Italijo. Kakšen dan ali dva pred velikonočnimi prazniki se jim je končno nudila prilika in sklenili so odriniti in spravili konje neopaženo v Italijo, na kraj, kamor so bili namenjeni. Nato so čakali v Italiji na ugodno priliko, da se prav tako skrito vrnejo v Jugoslavijo.

Na velikonočni ponedeljek -

Na italijanski strani so tihotapci delali načrt, kako se bodo vrtni neopaženo domov. Pri tem jim je bilo naklonjeno vreme, ki pa je postalo za nekatere izmed njih usodno. Že na veliko noč je začel naletavati gost sneg, ki se je spremenil na velikonočni ponedeljek v praveci snežni metež.

Za ceno življenja

V glavni vlogi:

KARL LUDWIG DIEHL, KITTY JANTZEN, THEO LINGEN

Premiera tega napetega filma jutri

V KINU MATICI

veliki kriminalni film v režiji R. Eichberga

Zanimiv pustolovski tip pred sodniki:

Ker ni mogel v Janka-pusto

je poskušal zaklati policijskega pristava, ki je proti njemu vodil preiskavo

Maribor, 2. aprila.

Med vsakodnevnimi slučajji, ki jih obravnava okrožno sodišče v svojih razpravah in ki obstojajo po navadi iz ubojev, umorov, tatvin in aličnih zločinov, se znajdejo včasih tudi zanimivi in ne navadni, ki vzbujajo več pozornosti. Takšen slučaj se je obravnaval pred malim senatom danes. Zagovarjal se je čisto svojevrsten pustolovec, ki je hotel svoječasno

po vsej sili v Janka-pusto

ter ga je samo ta želja spravila v konflikte z zakoni, da je predsedel že dokaj mesecev v zaporih v Belgradu, Mariboru, na Sušaku in tudi v inozemstvu, da so ga pošiljali po odgonu po raznih državah, dokler se slednjič ni znašel na zatožni klopi pred mariborskim malim senatom. Ta zanimiv pustolovec je 30letni Albin Korman, rojen v Gradcu, pristojen pa v občino Kumen na Pohorju. Po poklicu je trgovski pomočnik. Obtožen je poskusa umora državnega organa, ker je dne 9. novembra lanskega leta v pisarni na okrajnem glavarstvu v Mariboru navalil

z bodalom na policijskega pristava

Alfonza Trojana ter ga poskušal usmrtiti. Njegov poskus se mu je ponesrečil, vendar pa odkrito priznava, da je imel namen izvršiti dejanje, katerega je obtožen. Kormanova življenjska pot je izredno pestrna in pustolovska. Ko se je izučil za trgovskega pomočnika v Radečah, je odšel v Belgrad, kjer je dobil službo vratarja pri tvrdki Anglo-Oil-Shell & Co. Ko je zvedel, da ga namestijo v Slovenijo, je sam odpovedal službo ter se vrnil v Slovenijo, kjer je živel nekaj časa pri sorodnikih, dne 9. oktobra leta 1934 pa je brez sredstev in brez listin prekoračil mejo pri Sv. Duhu ter odšel v Avstrijo. V Avstriji ga je seveda takoj aretirali. Imel je pa za vsak slučaj že pripravljen načrt ter se je skušal okoristiti na račun političnih trenj, ki so takrat v naši državi obstojali. Avstrijcem se je izdal za

političnega begunca i. člana organizacije „Ustaša“

ki sta jih takrat organizirala v inozemstvu proslula Perčević in Pavelić. Avstrijci so ga kljub temu obdržali v zaporu, potem pa so ga postavili nazaj na mejo. Ni pa hotel v Jugoslavijo, temveč se je podal v Italijo. Tu je dolgo časa krožil po severni Italiji, dokler ni prišel na Reko, kjer so ga

zopet aretirali. Navajal je sicer, da je političen begunec, pa mu Italijani niso verjeli ter so ga pognali čez mejo na našo stran. Iz Sušaka so ga poslali odgoškim potom v Maribor, kjer je seveda zaradi svojih prejšnjih navedb v Avstriji in Italiji prišel v policijsko preiskavo ter je ostal začasno v zaporu. Iz Maribora so ga poslali v Belgrad, kjer se je nadaljevala preiskava, poizvedbe pa so ugotovile, da si je Korman svoje zveze z »ustašami« v Avstriji samo izmislil, da ga ne bi pognali Avstrijci nazaj v našo državo. Izpustili so ga iz zaporov ter ga izgnali iz Belgrada v njegovo domačo občino Kumen. Tu je živel nekaj časa pri svojem bratranču, kjer pa zopet ni strpel dolgo časa. Meseca julija 1935 je zopet skrivaj odšel čez mejo v Avstrijo. Poskusil je v Avstriji svojo srečo zopet z istimi izgovori, kakor prvič. Dosegel je sedaj to, da ga niso izgnali v Jugoslavijo, temveč mu dovolili, da je odšel na Madžarsko. Trdil je, da bi se rad pridružil teroristom na Janka-pusti. Toda madžarske oblasti so ga aretirale ter ga izgnale na Češkoslovaško. Nekaj časa se je potem klatil po CSR brez vsakega posla ter se preživljal od milodarov. Novembra 1935 pa je bil aretiran. Zopet je zatrjeval, da je član identistične organizacije, ki je sodelovala pri umoru kralja Aleksandra ter da je moral bežati iz Jugoslavije. Po tej izjavi ga pa češkoslovske oblasti niso več izpustile, temveč so ga izročile romunskim oblastem, ki so ga zopet poslali v našo državo. Seveda se je znašel zopet pri nas v preiskovalnem zaporu, v katerem je ostal vse do 17. januarja 1936. Preiskava je zopet pokazala, da si je vse storije o ustaših samo izmislil ter so ga izpustili in poslali v domačo občino. Ker tukaj ni našel pogojev za preživljanje, se je povrnil v Belgrad, ker pa je imel tam izgon, so ga zopet prišli in poslali na Kumen. Končno so šle te izgonne avanture Korman na živce. Zavedal se je sicer, da si je sam kriv vse nesreče, saj je s svojimi lastnimi izmisljenimi historijami povzročil, da so šuprali križem krašem čez pol Evrope. Zavedati se je moral tudi, da bodo oblastva v naši državi skušala proučiti njegove izjave, ki jih je podal v Avstriji, na Madžarskem, v Italiji in na Češkem in da ga bodo med tem časom obdržali v zaporu. Kljub temu pa je dolžil samo policijskega pristava pri mariborskem sreskem načelniku Alfonza Trojana, da je on kriv vse njegove nesreče in neprestanih zaprov. Trojan je bil poverjen z vodenjem preiskave proti Kormanu, pa je ta sedaj sklenil, da se nad njim maščuje. Pri svojem bratranču na Kumeni si je skušal ostro železno bodalo ter ga opremil z lesenim ročajem. S tem bodalom oborožen se je podal v Maribor ter šel proti podnevu v Trojanovo pisarno na okrajnem glavarstvu. Vedel je namreč, da je Trojan v tem času sam v pisarni. Ko je vstopil, je šel proti pisalni mizi ter nenadoma navalil z bodalom na uradnika. Ta se je v zadnjem hipu bliskovito umaknil, ker bi bilo drugače zadelo bodalo v erce. Korman je navalil še enkrat, pa je Trojan zopet udarec pariral ter dobil samo rano na roki. Nato se je napadalec podal v beg, pa je bil že pri izhodu iz poslopja aretiran. Dejanje točno priznava ter izjavlja, da je imel namen Trojana usmrtiti. V poteku preiskave se je ugotovilo, da ima Korman neke slaboumne sorodnike, pa se e pojavila domneva, da je duševno obremenjen tudi on ter da je izvršil

dejanje v napadu slaboumnosti

Bil je vse svoje življenje nekoliko čudaki in molčeč. Vendar pa je zdravniška preiskava ugotovila, da je za svoje dejanje v polni meri odgovoren.

Razprava ob času poročila še traja.

Filmi

ki jih velja videti... ali ne videti

»Jedniki s Hudičevih otokov« (Kino Sloga). Roman, ki ga prav te dni prinaša naš list, je tudi vsebina filma. Zgodovinska podoba iz časov neposredno po zaključku državljanske vojne med južnimi in severnimi ameriškimi državami zaradi odprave sužnjosti. Umor predsednika Lincoln, ki ga je ubil njegov politični nasprotnik, je potegnil v vrtnice tudi zdravnik dr. Mudda, ki je kot zdravnik nudil pomoč morilecu, ne da bi vedel za to. Za ta »prestopke« ga je kot zarotnika vojno sodišče poslalo na dosmrtno ječo na »Hudičeve otoke«. Dramatičnost, ki jo ustvarja že dejanje samo, je v filmu še stopnjevano. Kljub temu pa ostane slika v okviru zgodovinske resničnosti, zajemljiva in mnogokrat tudi pretresljiva. Nekaj takega je v filmu, v čemer se Amerikanci redko kraj pokažejo. Režija je dosegla svoj cilj, da je dogajanje tako zgostila, da mu gledalec na trenutke celo težko sledi. Če se pozorišče prehitro menjava, se je to zgodilo očitno zaradi skrbi, da se ne bi film razvlekel in postal dolgočasen. Tudi v igri je dosti vsebine in doživljenosti, v kateri se odlikujejo zlasti nosilci karakternih vlog. Če omenimo še krasno fotografijo, smo povedali, da je film lep in dober, zraven napet in učinkovit.

Celovec ob divnem Vrbskem jezeru s krasnimi avtokarimi tereni v okolici je cilj »Putnikovega« smotarka-izleta v nedeljo, dne 4. aprila. Cena vključno vizum le 120 Din. Odhod ob 6 izpred hotela »Orel«, povratek v Maribor ob približno 23. Prijave najkasneje do 2. aprila do 12. Potuje se z novim avtokarom »Lukus-ekspres«. Sedeži so numerirani! Prijave pri »Putniku«.

v Italijo, da tam čakajo na boljše vreme. Morda so se predali italijanskim obmejnimi organom ali pa so se zatekli v kako gorsko hišo ali kočjo. Ni pa izključeno, da je tudi katerega izmed teh zadel nesreča. Po vsem Notranjskem z veliko nepetostjo pričakujejo vesti, kaj je s temi pterimi možmi, o katerih na naši strani nikdo ne ve, kaj se je z njimi zgodilo.

Kje je ostalih pet?

Kakor rečeno, je ostalo v hribovih pet tihotapcev, ki so se ločili od one skupine, od katere sta dva tako žalostno končala. Ni še znano, kaj se je s temi tihotapci zgodilo. Možno je, da so se vrtni

Kulturni koledar

Julij Bučar

2. aprila 1919 je umrl v Novem mestu pisatelj in entomolog Julij Bučar. Rodil se je 10. aprila 1857 v Novem mestu, kjer je doživel tudi gimnazijo. Pravo je končal na Dunaju, pozneje je služboval po raznih krajih in bil nazadnje deželni sodni svetnik v Novem mestu. Pisal je črtice in humoreske, ki jih je objavljala pod psevdonimom Juraj Lubič v raznih listih. Pisal je tudi potopise. Predvsem pa ga je zanimal lov in ribištvo. Napisal je tudi knjigo Slovenski metuljar (Novo mesto, 1919) z navodilom kako loviti, rediti in razpenjati metulje.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, petek, 2. aprila: Frančišek P.
Sobota, 3. aprila: Rihard.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4, in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Drama: Zaprt.

Opera: Zaprt.

Kino Union: Glas srca.

Kino Sloga: Jelniki s hudičevih otokov.

Kino Matica: Mladost kraljice.

*** KINO ***
UNION
Danes poslednjič
BENJAMINO GIGLI
Glas srca
Geraldina Katnikova

SLOGA
Veliko filmsko delo
Jelniki s hudičevih otokov
v glavni vlogi WARNER BAXTER
Citajte roman v podlistku Slovenskega doma

Samo še danes ob 14-16 uri matineja
Shirley Temple
Angel aerodroma

MATICA
Danes poslednjič
Mladost kraljice
Jenny Jugo, Friedrich Benfer
Danes predstava samo ob 18. uri, obe večerni predstavi valed koncerta odpadeta.

Mladost kraljice
Jenny Jugo, Friedrich Benfer
Danes predstava samo ob 18. uri, obe večerni predstavi valed koncerta odpadeta.

Mladost kraljice
Jenny Jugo, Friedrich Benfer
Danes predstava samo ob 18. uri, obe večerni predstavi valed koncerta odpadeta.

Mestno poglavarstvo ljubljansko opozarja, po naročilu kr. banske uprave, vse ustanovne uprave, da morajo na osnovi § 23. zakona o ustanovah ter čl. 37. pravilnika k temu zakonu, odposiljati ustanovni oblasti, t. j. kr. banski upravi, odnosno, če se poslovanje ustanove razteza na več banovin ali na vso kraljevino, ministrstvu za prosveto, skupno z bilanco, letno poročilo o svojem delu, in to v izogib kazenskih posledic, najkasneje do dne 31. marca vsakega leta. Ustanove, ki jih upravljajo javne oblasti, pa morajo odposiljati ustanovni oblasti letno poročilo o svojem delu.

Krščansko žensko društvo proslavi »Materinski dan«, dne 12. aprila s prireditvijo v opernem gledališču in dne 4. t. m. na Belo nedeljo s sv. mašo in skupnim sv. obhajilom. Sv. mašo bo daroval univ. prof. g. dr. Lukman ob pol 7. uri v stolnici pri oltarju sv. Rešnjega Telesa za umrle družstvene članice. Vabimo cenj. dame, da se udeležijo te skupne pobožnosti v čimvečjem številu! — Odbor.

Gđ. Anita Mezetova, ki koncertira drevo ob 20 v veliki filharmonični dvorani ima izvrstno šolan srebrnoblasi glas izredne obsežnosti in lepote. To je v odlični meri pokazala še pri vsakiem svojem nastopu naša tako priljubljena umetnica. Poleg nje nastopi drevo s samostojnimi koncertnimi točkami pianist Pavel Sivice, ki je našemu koncertnemu občinstvu pač dobro poznan. Je odlični interpret klasičnih in modernih del, ki z lahkoto premaga vse tudi največje tehnične težave na svojem instrumentu. Začetek koncerta je točno ob 20. vrši se pa v veliki filharmonični dvorani. Sedeti vseh vrst in cen od 30 Din navzdol so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

Ljubljansko dijaško marijansko kongregacije bodo 9. aprila stopile pred ljubljansko občinstvo z opereto »Ribič Marko«. Glasba je deloma salezijanica p. V. Ciniattija, deloma pa našega Matije Tomca. Predstava bo v frančiškanski dvorani. — Vstopnice dobite v pisarni »Pax et bonum«, frančiškanska pasaja.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob osmih

Petek, 2. aprila: Zaprt.
Sobota, 3. aprila: Med štirimi stenami. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Nedelja, 4. aprila: Ob 15: DR. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Matura. Premiera. Premierski abonma.

OPERA

Začetek ob osmih

Petek, 2. aprila: Zaprt.
Sobota, 3. aprila: La Bohème. Red C — poletni abonma. Gostovanje sopranistke gđ. Anite Mezetove, članice belgrajske opere.

Nedelja, 4. aprila: Ob 10.30 Pekov Miško. Otroška opereta. Gostovanje Omladinskega gledališča iz Zagreba. Izven. Izredno znižane cene od 24 do 2 Din.

Mariborsko gledališče

Petek, 2. aprila: Zaprt. (Gostovanje v Ptuj.)
Sobota, 3. aprila ob 20: DR. Gostovanje Mihaela Markoviča.

Nedelja, 4. aprila: Ob 15: Nastop gluhonemih. Izven. — Ob 20: Dežela smehljaja. Znižane cene.

Ljubljansko društvo gluhonemih priredi v nedeljo, 4. t. m. popoldne lastni nastop, na katerem bodo gluhonemi izvajali 2 enodejanski z govorno besedo. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim in revnim gluhonemim, zato obiščite to prireditev.

Slovenske gorice brez primerne bolnišnice

Sv. Ana v Slovenskih goricah, 31. marca.

Prebivalstvo Slovenskih goric v veliki meri išče zdravniške pomoči iz teh ali onih razlogov po bolnišnicah in zdravstvenih domovih.

Pokrajina med Muro in Dravo obsega področje 1284,78 km², nima pa primerne bolnišnice. Mariborska, ormoška, ptujska, avstrijsko-radgonska in bolnišnica v Mur. Soboti, v katere se zatekajo bolniki iz Slovenskih goric, so za mnoge kraje izredno oddaljene, n. pr. za severni del Slovenskih goric in skoraj za ves ljubumersko-radgonski okraj, kjer spravljajo bolnike v najbližjih primerih celo v avstrijsko Radgono, kjer je pa revnejši z uobzirom spricvalom nimajo dostopa. Mnogo je bilo primerov v zadnjem času po severnih Slovenskih goricah, da je moral ponesrečenec umreti, ker ga niso mogli še pravočasno pripeljati v oddaljeno bolnišnico. Pa tudi oddaljene bolniš-

nice so stalno prenapolnjene, tako da je za mnoge bolnike sprejem sploh nemogoč.

Bolnišnica naj bi stala v Gornji Radgoni.

Zaradi tega težkega stanja je utemeljena velika želja prebivalstva Slovenskih goric, Murskega polja in Apaške kotline po zgraditvi bolnišnice na najprimernejšem mestu v Gornji Radgoni, kjer bi bil primeren za dotične prostore stari zgodovinski banovinski grad, ki ga banovina preureja za hiralnico, dočim naj bi se načrt hiralnice opustil. Bolnišnica bi bila izgotovljena z malimi stroški in v ogromno korist prebivalstva severnih in severozahodnih Slovenskih goric, Murskega polja in Apaške kotline. Čeravno pa bi ne bilo primerno iz kakšnih razlogov umakniti načrta za novo banovinsko hiralnico v Gornji Radgoni, bi bila vseno bolnišnica v Gornji Radgoni še potrebnejša kakor pa je v Ljutomeru.

Zahteve stavbinskih delavcev

Maribor, 2. aprila.

Snoči so imeli stavbinski delavci v Mariboru na unionski verandi svoje zborovanje. Od vseh dosedanjih delavskih zborovanj se je to odlikovalo s tem, da niso nastopali govorniki patentirani rdeči delavski voditelji, ki so se znali pri vsaki delavski akciji vrniti v ospredje, da so dobili vodstvo v svoje roke ter vsako gibanje potem izbrali v prvi vrsti za sebe, temveč so nastopili kot govorniki stavbinski delavci sami. Podali so sliko sedanjega položaja v stavbinski stroki ter potek dosedanjih pogajanj za sklenitev kolektivne pogodbe. Organizacija delodajalcev gradbene stroke je pri pogajanjih ponudila sledeče mezde: Predelavci 6—8 Din, zidarji, tesarji z nad triletno prakso 5 do 5,75, odrarji, železokrivci, strojniki, minirji, ricarji 3—3,75, težaki nad tri leta zaposlitve 3—3,25, pod tri leta zaposlitve 2,75—3,25, vajenci 2,25—3. Delavstvo pa zahteva naslednje mezde: Predelavci najmanj 7,50 Din, zidarji, tesarji z nad triletno prakso 6,50, pod tri leta 5,75, strojniki, ključavnarji, kovači 5,75, odrarji, železokrivci, strojni strežaji 5, težaki 4,25, težaki pod 18. letom starosti 3,75, fasaderji 8, poklicni ricarji in kamnoseki 6,50, minirji in pomožni ricarji 5,50, vajenci prvo leto 2,50, drugo leto 3, tretje 4 Din na uro. Delavci opozarjajo, da so se življenjske potrebine zelo podražile ter so njihove zahteve upravičene. Delodajalci pa zopet zatrjujejo, da bi se s takim povzajem med zidanjem tako podražilo, da bi gradbena delavnost znatno padla. V primeru, da delodajalci delavskih zahtev ne bi sprejeli, predlagajo delavci, da se 1. vzamejo kot podlaga za nadaljevanje pogajanj mezde, določene v kolektivni pogodbi z dne 5. avgusta 1936 in 2. naj posebna komisija prouči dvig, odnosno padec cen življenjskih potrebščin, ki prihajajo v poštev za delavčvo družino, in na podlagi teh ugotovitev naj se izvrši regulacija delavskih mezd.

Kaj jedo rekorderji?

Vprašanje, kaj mora človek jesti, da je stalno telesno na »višini« in da more izdržati vse napore, ki jih zahteva trd trening, še dosedaj ni razjasnjeno. Vkljub temu, da živimo v dobi športa, na to vprašanje tudi strokovnjaki niso mogli dovoljno odgovoriti. Raziskavanja v tej smeri so nam dala samo cel kup teorij in pravil in nič drugega. Praksa je pokazala, da je del tekmovalcev pred težkimi tekmami jedel izključno vegetarijansko hrano, dočim so drugi zopet trdili, da brez mesne hrane popolnoma odpovedo.

4700 polzkusov

Tudi v tej smeri so olimpijske igre v Berlinu presenetljiva doganjanja, ki jih je pokazalo 4700 tekmovalcev, zbranih iz 42 narodov, ki so dalj časa stanovali skupno v olimpijski vasi. Na teh tekmovalcih, ki so jedli izključno samo to, kar so hoteli, je nemški profesor Schenk študiral, kaj najbolj prija rekorderkemu želučku.

Pred kratkim pa je prof. Schenk ta svoja opazovanja publikiral in s svojimi ugotovitvami presenetil na eni strani vegetarijance, na drugi strani pa prav tako zagovornike mesne hrane.

Od vseh 4700 tekmovalcev je bilo samo osem tekmovalcev vegetarijancev, vsi drugi so pa bili pristaši mesne hrane. Pa še teh osmi izjem so bili Indijci, ki so vegetarijansko hrano uživali samo zaradi svojih verskih prepisov, ne pa iz športnih razlogov. Vsi drugi tekmovalci, ki so popolnoma svobodno odločali o prehrani, so se odločili za mesno oziroma pretežno mesno hrano.

Hrana in rekord

Glavna hrana tekmovalcev je bila torej vsak dan meso. Različne so bile količine, ki so jih pojedli. Večina tekmovalcev je pojedla dnevno do 300 gramov mesa, nekateri močnejši pa tudi cel kilogram. Zlasti v dneh pred startom so tekmovalci predvsem uživali ono hrano, ki ima v sebi največ maščobe in hranivosti. Zadnjikrat so jedli običajno tri ure pred tekmami.

Veliko vlogo je igrala tudi hrana, pripravljena iz jajc. Nikdar ni smelo pri jedi manjkati sadja in peciva, kar so zlasti hoteli vedno severnjaki. Od vseh pijalc je bilo največje povpraševanje po mleku; pri gotovih športnikih je znašala ta količina celo 2 in pol litra dnevno. Prav tako je bilo povpraševanje po sladkorju v vseh mogočih oblikah. Dnevno je prišlo na tekmovalce povprečno po 150 gramov za vsakega. Ti tekmovalci so postavili 42 novih olimpijskih in sedem svetovnih rekordov.

Praksa je torej pokazala, da je prava športna hrana le mesna hrana. To je popolnoma nasprotno raznim teorijam, ki so zatrjevala, da je mogoče tudi z vegetarijansko hrano dosegati velike športne uspehe. Velike mednarodne tekme zahtevajo, da je športnikovo telo na višini. Zato je pred vsem važna hrana, ki vsebuje mnogo beljakovine in onih snovi, ki dajejo telesu toploto, saj je znano, da imajo športniki razmeroma višjo telesno temperaturo.

Doganjanja, ki jih je postavil ta profesor, jasno kažejo, da je zlasti pred težkimi tekmami važna obilna hrana, ki sestoji iz mesa, svežega sadja, solate, masti in sladkorja.

Razumljivo je, da so ta izkustva, ki so jih dale tudi olimpijske igre v Berlinu, praktično in teoretično zelo važne.

PTUJSKI GLEDALIŠČE

Petek, 2. aprila: Ob 20: DR. Gostovanje Narodnega gledališča iz Maribora

Od tu in tam

Tudi Češkoslovaška je ustanovila posebno družbo, ki bo imela monopol nad uvozom živine v državo. V kompetenco družbe spadajo uvoz živine, vnovčevanje iste in vsi mesni proizvodi. Za april so že določeni kontingenti za uvoz.

Igro o Jevtičevih volitvah in drugih dogodkih dne 5. maja 1935 je napisal neki pravoslavni župnik v Novigradu pri Bos. Samedu. Igrali so jo pa sami kmetje. Čisti dobiček dobro obiskane predstave je bil določen za gradnjo vaše pravoslavne cerkve.

Zaradi dveh zvočnikov, ki so 5. maja 1935 ves dan trobentali mešanom v Somboru, kako veličastno zmaguje Boško Jevtič in pofovski stvar, je moral pred sodišče bivši somborski župan. — Sredi mesta so dali namreč postaviti dva zvočnika, ki ju je posodil industrijalet Cvišič. Ko je bilo volitev konec, je industrijalet zahteval kot odškodnino 5000 Din. Župan mu jih ni hotel dati, izgovarjajoč se, da mora to plačati občina. Občinski odborniki pa se niso hoteli pridružiti temu mnenju. Sodišče je potem bivšemu županu naložilo to breme, da ga poravnava iz lastnega žepa.

Brezplačno zdravniško pomoč bodo dobili v Zagrebu vsi siromašni mešani. Reševalni postaji so dali še dva zdravnika, ki bosta imela to službo nepretrgano ves dan in vso noč. Prvo pomoč bodo nudili tudi v praznikih. Stroške je prevzela mestna občina.

Največjo postrv v naših vodah je pred dnevi ujel na trnek gostilničar Ivan Kostelec iz Oštarije. Ujel jo je v reki Mrežnici in je tehtala 8 kg. Dosele je bila največja ujeta postrv težka le 6 kg. Zanimivo je, da so v njenih čeljustih našli tri stare trnje, ki so bili že vsi razjedeni od rje, pa riba kljub temu ni poginila.

Zagrebski in belgrajski šeparji se še vedno drže najraje vlakov. Potujoči ljudje ne mislijo mnogo na to nevarnost ter še vedno brezskrbno zaspe v kupejih. Tako je bil v sredo na vožnji med Zagrebom in Belgradom okraden neki ljubljanski trgovec. Žepar mu je med spanjem izmaknil listnico s 14.000 Din. K sreči se je trgovec kmalu zbudil in opazil tatvino. Narediti se takoj preiskavo v vlaku, vendar žeparjev niso dobili prej v roke, preden se ni vlak ustavil. Ta trenutek so trije žeparji hoteli izrabiti in poskakati iz vlaka. Toda prišli so jih in zaprli. Vsi trije so Belgrajčani in dobri znanci policije. — Tudi na progi Čakovce—Dolnja Lendava se ponavljajo taki primeri. Pred dnevi smo poročali, da so neznan žeparji ukradli neki služkinji vse prihranke, s katerimi se je vrnila iz Francije. V sredo pa so žeparji na enak način izpraznili listnico prekupevalca z živino Vinka Gaborja. Šele ko je prišel Ormož, je opazil, da nima več denarja. Ne ve pa ni približno, na katerem odseku proge je bil okraden.

Svojo zadružno hoto imeti dalmatinski ribiči. Pravijo, da jih sedanjí zakupniki loka preveč izkoriščajo, ker jim za ulovljeno ribo plačajo mnogo premalo. Cilj zadruge pa naj bi bil, da bi kupila vse ribe, jih plačala mnogo višje, prodajala pa mnogo nižje, kakor jih prodajajo zasebni zakupniki. Tako bi imeli oboji dobiček: ribiči in zadruge, ki bi še vedno toliko zaslužila, da bi se vzdrževala. Če ta kalkulacija drži, potem so zakupniki loka zaslužili lepe denarje.

Finančno ministrstvo je potrdilo proračun ljubljanske mestne občine v obsegu, kakor ga je bila občina predlagala.

Stiri leta je star Franjo Barta iz Indije, pa je že veliki umetnik na diatonični harmoniki. Zaigra baje vsako melodijo, ki jo čuje. Igra pa na veliko harmoniko, ki je večja od njega. Izredno nadarjenega dečka bodo dali že zdaj v glasbeno šolo.

Med vasianima Dubrava in Danilo pri Šibeniku se že leta vleče spor zaradi pašnikov. Mnogokrat so se že stegli in drug drugemu naredili škodo, koder se je le dalo. Pred dnevi pa so bili Dubravčani zelo presenečeni, ko so v svojih vinogradih našli vse trte polomljene in porezane. Preko deset tisoč stebel je pokončenih tako, da bo treba vinograd nasaditi na novo. Pokončevalci so sekali kar s sekirami. Vse delo je moralo opravljati najmanj 20 ljudi. Tako bo poleg tožba, ki se med obema vasema vleče že od leta 1905, nastala spet nova, še huja.

Na neobičajen in nenavaden način je prišel ob življenje pastir Juban Blanus iz Čemernice pri Tupsuskem. Na travniku je pasel živino, ko mu je neka krava ušla. Stekel je za njo, pa mu je na splozki travi spodrsnilo. Padel je in obležal. Tovariši se zanj niso zmenili, ker pač niso mislili, da se je zgodilo kaj hujšega. Ko so pa le pogledali, kaj je z njim, so ga našli v krvi. Pastir je bil že mrtev. Ko je padel, se mu je odprl nož v vestji in se mu zadržal naravnost v srec.

Sin je ubil očeta v Humu Bistričkom. Stari Franjo in njegov sin Marko sta se več let prepirala zaradi zemlje, ki jo je bil Franjo kupil za dolo, ki jo je Marku prinesla njegova žena. Oče ni kazal pripravljenosti, da bi to zemljo pustil sinu, pač pa je hotel še vedno sam gospodariti. Sin pa se mu je maščeval tako, da je šel v očetov gozd sekati drva. Ko ga je oče zalotil pri delu, sta se sprla in spoprijela. Sin je pri tem s sekiro razkral očetu glavo.

V Petrinji so za velikonočne praznike odkrili strašen zločin, ki je bil izvršen že pred dvema mesecema. Zločin je izvršila ženska, ki je sumila svojo sosedo, da se ljubimka z njenim možem. 2. februarja je brez sledu izginila kmetica Petra Cvetkovič iz Dvora pri Uni. Nobene sledi ni bilo za njo. Najbrž bi ostalo tudi za naprej vse skrito, če ne bi občinski tajnik dobil anonimnega pisma, v katerem je stalo, da je bil nad Petro izvršen zločin, pri čemer da ima prste tudi kmetica Marija Krnjajič. Orožniki so takoj uvedli preiskavo in našli na domu osumljene kmetice še krvave sledove. Končno je kmetica priznala, da je ubila svojo sosedo, njeno truplo pa razsekala na kosce. Vse je stirpala v vrečo in jo vrgla v Uno. Marija Krnjajič je bila strašno ljubosumna na Petro, ker je bila prepričana, da se sestaja z njenim možem. V taki jezi jo je zvečer tudi potakala in ubila z železno kroglo.

Maja bo velika berlinska filmska družba v Zlariu posnela 80.000 metrov filma o nabiranju koral v morskih globinah. Pri tej produkciji bo sodeloval tudi Prosvetni film v Belgradu. Film bo predstavljal to malo zlarinsko industrijo, začeni s lovom pa prav do brušenja koral za razne nakite. Najeli so že deset koraljskih bark, vsako s šestimi ribiči. Pozorišče pa bo ob otoku Žirju. Vmes bodo vpletli še ljubavno zgodbo, da se bo film lahko imenoval »Koraljska kraljica«. Igrali pa bodo med drugimi Ita Rina in Svetislav Petrovič.

Naročajte Slovenski dom!

Papež o obnovi Mehike

Duhovščina - Katoliška akcija - Socialno delo - Mladina

V razdobju 14 dni je izšla sedaj že tretja papeževa okrožnica, ki je posvečena katoliški Cerkvi v Mehiki. Okrožnica z dne 14. marca, torej na pasijonsko nedeljo je izšla okrožnica o položaju katoliške Cerkve v Nemčiji. Dne 19. marca, na praznik Sv. Jožefa, ki je patron katoliške Cerkve, je izšla okrožnica o komunizmu. Sedanja okrožnica je razdeljena v več poglavij. V prvem govoru sv. oče o poslanstvu duhovščine ter o neobhodni potrebi, da bodo duhovniki skrbno vzgojeni za njihov sveti poklic. V drugem poglavju našteva sv. oče socialni delokrog katoliške cerkve, kjer naj dobro in smoteno vzgojeni katoliški laiki pomagajo pri razširjanju in utrditvi vere ter pri velikem socialnem delu, ki pripada katoliški Cerkvi. V tretjem poglavju govori sv. oče prav pristožno o mehiškani mladini ter navaja načela, po katerih jo je treba vzgajati, da se bo izognila nevarnosti, ki jo obdajajo in da bo v bodočnosti nositeljica velikega duhovnega in socialnega preporoda.

Poslanstvo duhovščine

V prvem poglavju se sveti oče najprej zahvaljuje mehiškani škofom in mehiškani duhovščini, da so v hudih časih vztrajali, da so bili zmogni junaških žrtev, samo da bi mogli v najtežavnejših okoliščinah opravljati svojo dušnopastirsko službo med narodom, ki ga je zadela šiba verskega preganjanja. Sedanje težave in sedanje trpljenje pa so nade, da bo bodočnost, ki bo iz tolikih žrtev zrastle, boljša za blagor mehiškega naroda. Ker je torej trpljenje Mehike pokazalo, da je bil ravno duhovniški stan na mestu, je to migljaj božje previdnosti, da naj škofoje v bodočnosti polagajo največjo važnost na vzgojo duhovščine, ki naj postane v svojem življenju svetniška, po svoji umski izobrazbi pa na najvišji višini.

Sodelovanje vernikov v Katoliški akciji

Ker pa duhovnik v svojem poklicnem delu ne more storiti vsega, v kar je katoliška Cerkva v sodobnem svetu poklicana, da opravi — ker sam osebno na mnoga področja javnega delovanja sploh ne more in po predpisih cerkvenega prava tudi ne sme prehajati — je za versko obnovo Mehike, kakor sploh vsake druge dežele, neobhodno potrebno sodelovanje dobrih laikov, ki bodo prevzeli nase velik delokrog socialnega udejstvovanja, ki ga želi katoliška Cerkva opraviti. Sv. oče pravi, da je način sodelovanja katoliških laikov že točno obrazložil v svojih okrožnicah o Katoliški akciji, predvsem pa v okrožnici »Ubi Arcano Deici in opozarja škofoje in duhovnike, naj ta navodila še enkrat prečitajo in jih skrbno preštudirajo in se po njih ravnaajo. Načela Katoliške akcije so jasna, so priprosta in imajo namen pravilno usmerjati versko navdušenje duhovščine in vernikov. Seveda se naj škofoje pri vzgoji duhovnikov, kakor tudi duhovniki pri izbiri laičnih sodelavcev ne ozirajo toliko na njihovo število, kakor na njihovo sposobnost in na njihove duševne vrline. Saj je od prvih začetkov, po zgledu ustanoviteljca samega, Cerkva nastala, se razširjala, rastla in končno ves svet objela le z maloštevilnimi sodelavci, ki so v apostolstvo njenih naukov položili vse svoje žrtve in tako znali usmerjati vest ljudskih množic. Ravno tako, kot pri duhovnikih je treba tudi pri sodelavcih Katoliške akcije imeti pred očmi, da jim je treba najprej dati vzorno duhovno vzgojo in trdno notranje življenje, kajti apostolska gorečnost izhaja iz teh osnov in na ta način bodo oni usposobljeni, da najprej sami sebe obvarujejo pred nevarnostmi krivih potov, od katerih hočejo pozneje odvajati druge.

Socialne naloge - Katoliške cerkve

V drugem poglavju govori sv. oče o socialnih ustanovah katoliške Cerkve, to pa s posebnim ozirom na mehiškansko razmere ter je treba njegove besede vzeti kot očetovski migljaj, da se morajo mehiškani duhovniki in katoliški laiki posvetiti reševanju perečih socialnih nalog — dolž-

nosti, ki se je do sedaj niso v polni meri zavedali — ako hočejo v bodočnosti svojo deželo obvarovati pred tako strašnimi preizkušnjami, ki so jih zadnja leta doletele. Vzgoja dobre duhovščine in požrtvovalnih katoliških laikov mora imeti gotov namen. Ta namen pa je, da se obnovi ves mehiškani narod v luči vere in da se uveljavijo osnovni zakoni katoliške vere, ki so zakon ljubezni in zakon pravice. Katoliška akcija, ki ima nalogo vzgojiti ljudi, ki bodo sposobni, da se bodo brigali tudi za socialne potrebe naroda, in to po smernicah, ki smo jih dali v prejšnjih okrožnicah, seveda ne more iti tako daleč, da bi prevzela odgovornost v čisto tehničnih, denarnih in gospodarskih vprašanjih, ki ležijo izven njenega pravega območja in tudi izven njenega končnega cilja. Poseben položaj Mehike pa nalaga tudi na tem polju obširne naloge, ki pa morajo imeti, če tudi posvečene kmetijskemu vprašanju, vprašanju delitve veleposesti, vprašanju industrijskega in kmetijskega delavstva, vedno za cilj, da v prvi vrsti branijo, ohranijo in razvijajo duhovno dobrobit ljudstva.

Nato sv. oče v podrobnostih našteva socialna vprašanja, za katere se morajo duhovniki, kakor katoliški laiki skrbno pobrigati, da bodo čim hitreje in čim bolj uspešno rešena. Semkaj spada agrarno vprašanje, nadalje nujnost, da se ogromna veleposestva zmanjšajo in končno neobhodna potreba, da se izboljšajo pogoji za človeka vredno življenje delavstva in njihovih družin. Razume se, da morajo tudi tukaj stati neokrnjeni osnovni principi, kot je recimo lastninska pravica, a tudi tukaj se je treba spomniti, da splošni blagor čestokrat nalaga potrebo, da se tudi takšne pravice zmanjšajo, ker tako zahteva socialna pravica. Katoliški duhovniki in laiki morajo, pri vsem spoštovanju, ki ga morajo izkazovati dostojanstvu človeške osebnosti, biti neustrašljivi borci za to, da se nepravilni in človeka nevredni življenjski pogoji, kjer obstojajo, odstranijo. Razume se, da ta dolžnost ne opravičuje nikakega nasilja in da ne dovoljuje hitrih in nasilnih sprememb, ki imajo navadno še hujše posledice za socialno življenje ljudstva, kot je bilo prej.

S posebnim poudarkom nalaga sv. oče Mehiškancem dolžnost, da pomagajo ubogemu delavstvu, ki zaradi svojega socialnega pomankanja in zato, ker njegove pravice niso zaščitene,

z lahkoto postaja plen protikršćanske propagande, ki obljublja razne gospodarske ugodnosti, ali jih dejansko odvaja samo proč od Boga in proč od Cerkve, gospodarskih ugodnosti pa jim ne daje.

Delavca morate ljubiti, pravi sv. oče, toda ljubiti ga morate dejansko in ga morate podpirati materialno in duhovno. Materialno na ta način, da mu stojite ob strani povsod, kadar išče svoje socialne pravice in da si izboljša svoj življenjski položaj, duhovno pa na ta način, da ga notranje krepite, da se ne bo vdal v svojemu boju za kruh izključno le blagovnemu poželjenju in tako otopenel za Boga. Sv. oče nadalje priporoča skrb katoliške Mehike položaj podeželskega kmetijskega delavstva, ki v prvi vrsti zahteva takojšnjega izboljšanja. Semkaj spadajo tako imenovani Indijanci, to so milijoni in milijoni duš, ki so bile po Kristusu odrešene, po njem vam v dušno pastirstvo dane in o katerih boste vi nekega dne dali podrobni odgovor. So to milijoni in milijoni ljudi, ki živijo v strašni bedi, ki nimajo niti najnujnejšega, da bi pokrili svoje potrebe, da ne govorimo o potrebah, ki jih zahteva dostojanstvo človeške osebe. Naučite se krščanske ljubezni in pustite, da vam preide v meso in kri, vcepite to ljubezen duhovnikom in katoliškim laikom, pustite, da se v vas razvije in vas vse razvzame, da boste tako sposobni, da odpomagate tem revežem.

Potem, ko je sv. oče s tolikim poudarkom naložil Mehiškancem delo na socialnem polju in jim v podrobnostih naštel področja, kjer morajo začeti z vso vneto delovitostjo, jih opozarja v naslednjem odstavku na študiranje mladine, v katero sv. oče stavlja vse svoje nade, da se bodo v Mehiki kdaj razmere izboljšale.

Obramba nedolžnih otrok

V tretjem poglavju govori sv. oče o obrambi mladine, ki jo imenuje nedolžno. Na tem polju ležita na vesti mehiških katoličanov dve veliki dolžnosti. Prva je negativna in obstoji v tem, da si morajo na vse načine prizadevati, da mladino odvajajo od brezverskih duš razrušujočih šol, druga pa je pozitivna in obstoji v tem, da je treba poskrbeti, da bo mladina dobila pravi verski poduk. Je to, tako nadaljuje papež, osnovni in glavni problem, ki stoji pred mehiškano cerkvijo, problem, ki mu je treba posvetiti vso apostolsko pozornost. Duhovniki in katoliški laiki morajo, sv. oče to podčrta, morajo ohraniti za Boga in za Cerkvo to mladino, ker bo iz nje vzrasla nova Mehika. Sv. oče pristavlja, da mu je ravno mladina najbližje njegovemu očetovskemu srcu in da mu njena bodočnost povzroča tudi najtežje skrbi. V Me-

hiki je mladina izpostavljena nevarnostim brezverskega in nemoralnega tiska, protiverske propagandi, kar vse vlaga v njeno nedolžno srce, ki polagoma umori dušo ter jo privede do odkritega odpadka od Kristusa. Zopet ponavlja sv. oče, da je tudi v boju za mladino za njeno krepost in čistost Katol. akcija tista, katere delo bo, ako se bo pravilno izvajalo, najbolj uspešno, da se mladina obvaruje pred zavodništvom in da se ohrani Kristusu.

Splošna dušnopastirska navodila

Na koncu okrožnice poudarja sv. oče nekatera načela za javno udejstvovanje Cerkve, odnosno duhovništva in katoliške akcije, kajti krščansko življenje ni izključno samo notranja stvar duše, ampak se mora razvijati tudi na zunanji otipljivi središču vnanjega življenja. Katoliška Cerkva je družba živih ljudi in potrebuje za naraven razvoj svojega življenja tudi zakonito svobodo v svojem delovanju. Njeni verniki pa imajo pravico, da v civilni družbi (državi) najdejo vse možnosti, da živijo v soglasnosti z zapovedmi svoje vesti. Iz tega sledi, da se katoliški državljani v trenutku, kadar jim odreka najosnovnejše svobosćine verskega udejstvovanja, ne morejo ukloniti in to mirno nase sprejeti, odnosno svojim pravicam se odreči. Njihov klic po teh osnovnih svobosćinah naj nikdar ne umre, ali bo glas, naj bo po okoliščinah včasih smernejši, včasih glasnejši, toda umolkni nikdar ne sme.

Sveti oče ponavlja na koncu nekaj osnovnih načel iz katoliške moralke o sredstvih, ki se naj jih duhovščina in katoliški laiki poslužujejo pri izvrševanju svojih dolžnosti, »da bodo doprinesli k blagostanju naroda in države, posebno pa za ohranitev medsebojne slege med državljani in med posameznimi socialnimi stanovi ter da bodo sodelovali z vseni iniciativami, ki niso v nasprotju s katoliškim naukom in s predpisi krščanske morale.

Radio

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih postaj dobite v najboljšem in najcenejšem ilustriranem tedniku »Radio Ljubljana«. ki stane mesečno samo deset dinarjev.

Programi Radio Ljubljana

Petek, 2. aprila: 11 Solška ura: Z učit. pevskim zborom po Srbiji (Drago Supančič) — 12 Odmevi iz naših krajev (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13 Cas, spored, obvestila — 13.15 Lahka glasba (Radljski orkester) — 14 Vreme, borza — 18 Ženska ura: Kje naj se žene karitativno udeležujejo (gđc. Anica Lebarjeva) — 18.20 Operetni venki (plošče) — 18.40 Francosćina (g. dr. Stanko Leben) — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae. ura: Mesečni politični pregled — 19.50 Zanimivosti — 20 Slov. narodna s spremlj. harmonike (g. Stanko), poleta ga. Kolarjeva in S. Banovec) — 22 Cas, vreme, poročila, spored 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Petek, 2. aprila: Belgrad-Zagreb: 20 Klavir — 20.30 Vokalni koncert — 21 Zbor — 21.30 Simfonijski koncert, kdo si? — Dunaj: 19.30 Zabavni koncert — 20.40 Sodobna glasba — 22.20 Zabavni koncert — Budimpesta: 19 Prohaskova spominska ura — 20.50 Orkestralna glasba — 22.40 Ciganska glasba — Trst-Milano: 20 Klavir — 21 Spevni glas — Rim-Bari: 21 Klavir — 22.10 Vojaska godba — Praga: 19.45 Glasbene slike — 21 Orkestralni in vokalni koncert — Varšava: 20 Vojaska godba — 21 Opereta — 22.45 Lahka glasba — Vilna: 21 Komorni koncert — 21.50 Arifov — Kijev: 21.30 Mirsch-Ricciusova opera »Lucie« — Hamburg: 20.10 Plesni večer — Bratislava: 19 Popotni muzikanti — Frankfurt-Stuttgart: 20.10 Pravljena glasba — Strassbourg: 21.30 Mollerova komedija »Navihanka« — Berolin: 20.45 Smetanova opera »Poljub« — Bukarešta: 19.35 Opera — Paris Radio-Bordeaux: 21.45 Francija in pesmi — Paris P. T. T.: 21.30 Opera — Lyon: 21.30 Komorni koncert.

Trije modri potniki

Trije mladi fantje so nekoč potovali skozi gozd. Na križišču cest obstanejo. Nič ne vedo za pravo pot. Zagledali so tri kačipote. Ker je pa bilo že temno, niso mogli čitati. Končno se spomni eden, kako si lahko pomagajo. Razprostri je svoje mišćaste roke in podrl vsa tri kačipota na tla. Prižgal je vžgalico in čital: Raka, Kostanjevica, Krško.

»Mi dva greva na Rako.« se oglasita dva fanta, a tretji žalostno odkima: »Katera od teh cest vodi na Rako? Jaz ne vem.« K sreči je prišel domaćin, ki jim je pokazal pravo pot, drugače bi še danes tam stali.



Angleška kraljeva dvojica opazujeta konjske dirke

Jetniki s Hudićevih otokov

5

»Imam. Dva. Prvi je ta, da ne smete dovoliti, da bi vaše sojenje bilo pod vplivom nevarnih paragrafskih predpisov, ne smete se pa tudi ozirati na tak način sojenja, ki je sicer v navadi. Drugo in najvažnejše pa je to, da na vas ne sme vplivati ona pravniška neumnost: pravno sumničen je! Semli povedal dovolj jasno?«

Neugodno prizadeti so se sodniki med seboj spogledali, nato pa se spet zagledali v Ericksona. Jasno je bilo, da so bili vsi razburjeni in užaljeni zaradi odločnega in krivičnega navodila. Po nekaj trenutkih pa so pod ostrim in hladnim pogledom ministrovega pomoćnika vsi prikimali z glavami in pritrdili.

»Na kratko,« pravi Erickson, »glas tega sodišća mora biti glas naroda!«

Vstal je, šel po sobi k oknu ter obstal. Odgrnil je zaveso ter z žalostnim glasom izpregovoril:

»Preden začnete s sojenjem, želim, da slišite ta glas!«

»Generali so pogledali preko njegovih ramen na ulico. Opazili so veliko gručo ljudstvo, ki je z velikim odobravanjem sledilo nekemu govorniku, ki stal na kovčegu in divje mahal z rokami:«

»Če to sodišće ni dovolj pogumno, da pobesi ubijalce Abrahama Lincolna, jih bomo pobesili mi! Pokazati hoćemo že enkrat tem južnjakom, pa če tudi bi bilo treba požgati vso pokrajino od Mississippija do Savannaha!«

Gruća ljudi je divje dajala duška zadovoljstvu nad takšnimi besedami.

Erickson je spustil zaveso in se obrnil k generalom:

»Torej, če ste pripravljeni, gospoda, začnimo!«

Molče je odšla vsa deveterica sodnikov za Ericksonom v sodno dvorano.

Ko so sodniki vrhovnega sodišća zavzeli vsak svoje mesto, je Erickson ukazal, da privedejo jetnike.

Od zunaj se je zaslišalo naenkrat še glasnejše vzklikanje. Preko malega dvorišća so vodili jetnike iz temnice v dvorano.

Ob mreži velikih železnih vrat, ki so zapirala

dvorišće temnice, je pobesnela gruča moških in žensk metala divje grožnje in kletve na jetnike, ki so drug za drugim v spremstvu oboroženih vojakov korakali preko dvorišća. Preko glave so imeli jetniki nataknjene vreće, ki so imele spredaj po tri luknje, dva za oči, eno za usta.

Jetniki so bili dvakrat uklenjeni: Na rokah so nosili težke železne okove, poleg tega pa so bili tudi med seboj zvezani z železnimi verigami. Teža železa, v katero so bili okovani, je bila tolikšna, da so jih vojaki morali bolj nositi kakor pa voditi.

Cisto spredaj v grući ljudi je v veliki zaskrbljenosti in strahu gledala skozi železna vrata gospa Mudd.

Ena od uklenjenih postav, pokritih z vrećo preko glave, se je obrnila proti vratom, vojak pa jo je udaril surovo s pušćinim kopitom in jo odgnal nazaj v vrsto. Vsa v solzah se je Peggy obrnila k svojemu očetu, polkovniku Dyeru:

»Oče, on me je videl!« je zajokala. »Sam me je videl!«

Nekdo od onih, ki so preklinjali jetnike in jim pretili, se je obrnil k njej in se zadržal:

»Le pogledite ga, le, saj ga ne boste videli nikdar več, vi, upornica.«

Peggy je vztrepetala od strahu, se umaknila in zakrila obraz z obema rokama. Polkovnikovo lice je zardelo od jeze. Ne da bi imel čas pomisliti, kaj



Ko so jetniki šli preko dvorišća, je ihtela v strahu in ljubezni:

»Sam, oh, Sam, dragi Sam! Jaz sem tukaj, tvoja Peggy! Sam, pogledj me!«

dela, je že udaril napadalca po licu.

Bolj od strahu kakor od bolesti, kajti udarec je bil slab, se je napadalec umaknil, toda hitro se je znašel in že stisnil pesti, da se mašćuje.